

POSTANOWIENIE

Dnia 27 stycznia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak (przewodniczący)

SSN Zbigniew Korzeniowski

SSN Maciej Pacuda (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa M. N.

przeciwko V. R. i T. K.

o ustalenie istnienia stosunku pracy, wynagrodzenie, odszkodowanie, ekwiwalent za urlop, wynagrodzenie za pracę w godzinach nadliczbowych, odszkodowanie, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 27 stycznia 2022 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego w G.

z dnia 21 czerwca 2021 r., sygn. akt VII Pa [...], VII Pz [...], VII Pz [X.],

1) oddała zażalenie,

2) przyznaje radcy prawnemu J. W. od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w G. kwotę 1350 (jeden tysiąc trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu zażaleniowym powiększoną o obowiązującą stawkę podatku od towarów i usług.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. postanowieniem z dnia 21 czerwca 2021 r. odrzucił skargę kasacyjną z dnia 18 marca 2020 r., wniesioną przez powoda M. N. od wyroku tego Sądu z dnia 4 lipca 2019 r.

Sąd Okręgowy przypomniał, że Sąd Rejonowy w G. wyrokiem z dnia 21 sierpnia 2017 r. oddalił powództwo M. N. o ustalenie istnienia stosunku pracy (pkt I), oddalił powództwo o ekwiwalent za urlop wypoczynkowy (pkt II), wyłączył do odrębnego rozpoznania żądanie zapłaty wynagrodzenia, wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia chorobowego z tytułu łączącej strony umowy, zapłaty odszkodowania z tytułu rozwiązania tej umowy oraz odszkodowania w związku z nieuzyskaniem zasiłku chorobowego i o odsetki dochodzone od tych roszczeń i w tym zakresie sprawę przekazał do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G. I Wydziałowi Cywilnemu (pkt III), odstąpił od obciążenia powoda kosztami zastępstwa procesowego (pkt IV) oraz przyznał radcy prawnemu ustanowionemu w sprawie z urzędu J. W. koszty zastępstwa procesowego w wysokości 2.710,40 zł, które nakazał wypłacić ze Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w G.. Następnie wymieniony Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 8 listopada 2017 r. odrzucił apelację powoda w części dotyczącej punktu III wyroku z dnia 21 sierpnia 2017 r. Z kolei Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 4 lipca 2019 r. oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego z dnia 21 sierpnia 2017 r. (pkt 1), zmienił rozstrzygnięcie o kosztach zastępstwa procesowego zawarte w punkcie V zaskarżonego wyroku w ten sposób, że w miejsce kwoty 2.710,40 zł nakazał wypłacić radcy prawnemu J. W. ze Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w G. kwotę 3.340,40 zł (pkt 2), przyznał od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w G. na rzecz radcy prawnego J. W. kwotę 270 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym (pkt 3), oddalił zażalenie powoda na postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 8 listopada 2017 r. (pkt 4), oddalił zażalenie powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w G. z dnia 23 listopada 2017 r. (pkt 5), przyznał od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w G. na rzecz radcy prawnego J. W. kwotę 1.370,80 zł tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu w postępowaniu zażaleniowym (pkt 6) oraz odstąpił od obciążania powoda kosztami zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym i zażaleniowym (pkt 7).

Powód wywiódł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego, zaskarżając ten wyrok w części, tj. w zakresie pkt 1 i 4. Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 3 kwietnia 2020 r. odrzucił jednak tę skargę kasacyjną w części dotyczącej pkt 4

wyroku z dnia 4 lipca 2019 r. Na skutek zażalenia powoda na to postanowienie, Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 10 lipca 2020 r. na podstawie art. 395 § 2 k.p.c. uchylił postanowienie z dnia 3 kwietnia 2020 r. oraz odrzucił skargę kasacyjną powoda w części dotyczącej pkt 4 wyroku z dnia 4 lipca 2019 r. jako niedopuszczalną. Powód zaskarżył zaś to postanowienie zażaleniem wniesionym do Sądu Najwyższego, jednakże Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 27 stycznia 2021 r., wydanym w sprawie II PZ 16/20, oddalił zażalenie, stwierdzając, że ani w stanie prawnym sprzed nowelizacji z 2019 r., ani w obecnym stanie prawnym powodowi nie przysługuje skarga kasacyjna (a także zażalenie) w zakresie dotyczącym pkt 4 zaskarżonego wyroku, to jest postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie odrzucenia apelacji.

Po zwrocie przez Sąd Najwyższy akt sprawy do Sądu Okręgowego, zarządzeniem z dnia 29 kwietnia 2021 r. zobowiązano zatem pełnomocnika powoda do uzupełnienia w terminie 7 dni braków formalnych skargi kasacyjnej przez oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia w zakresie, w jakim skarga ta odnosi się do punktu 1 zaskarżonego wyroku z dnia 4 lipca 2019 r., pod rygorem jej odrzucenia. Wezwanie do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej zostało doręczone pełnomocnikowi powoda w dniu 24 maja 2021 r. Ten zaś w piśmie z dnia 27 maja 2021 r. podał, że wartość przedmiotu zaskarżenia nie uległa zmianie. W jego ocenie, „trójkowe” postanowienie nawet Sądu Najwyższego nie wiąże żadnego innego składu „trójkowego” Sądu Najwyższego.

Uwzględniając przedstawiony wyżej przebieg postępowania, Sąd drugiej instancji uznał, że skarga kasacyjna powoda podlega odrzuceniu. Dodał, iż skarga kasacyjna jest szczególnym środkiem prawnym ukierunkowanym na badanie zgodności z prawem prawomocnych orzeczeń Sądu drugiej instancji. Dlatego ustawa stawia skardze kasacyjnej surowe wymagania, wyliczone w art. 398⁴ § 1 k.p.c., które stanowią elementy konstrukcyjne skargi. Skarga kasacyjna bez któregośkolwiek z tych elementów jest dotknięta brakiem istotnym, powodującym jej odrzucenie *a limine*, bez wzywania do uzupełnienia w trybie art. 130 § 1 k.p.c. (art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c.).

Z kolei, zgodnie z art. 398⁶ § 1 k.p.c. jeżeli skarga kasacyjna nie spełnia wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 lub 3 k.p.c., przewodniczący w sądzie drugiej instancji wzywa skarżącego do usunięcia braków w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia skargi. W myśl § 2 powołanego przepisu sąd drugiej instancji odrzuca skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w art. 398⁴ § 1, nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną, a zgodnie z § 3 tego przepisu Sąd Najwyższy odrzuca skargę kasacyjną, która podlegała odrzuceniu przez sąd drugiej instancji, albo zwraca ją temu sądowi w celu usunięcia dostrzeżonych braków. Jak wynika z treści § 4 tego przepisu o odrzuceniu skargi kasacyjnej niespełniającej wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 sąd drugiej instancji albo Sąd Najwyższy zawiadamia właściwy organ samorządu zawodowego, do którego należy pełnomocnik.

Sąd Okręgowy podkreślił równocześnie, że stosownie do art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać: 1) oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części; 2) przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie; 3) wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żądanego uchylenia i zmiany. W myśl § 2 tego przepisu oprócz wymagań przewidzianych w § 1, skarga kasacyjna powinna zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie. Zgodnie z § 3 skarga kasacyjna powinna ponadto czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego, a w sprawach o prawa majątkowe powinna zawierać również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Do skargi kasacyjnej dołącza się także dwa jej odpisy przeznaczone do akt Sądu Najwyższego oraz dla Prokuratora Generalnego, chyba że sam wniósł skargę. W art. 398⁴ § 1 k.p.c. zostały więc wymienione wymagania formalne skargi kasacyjnej jako szczególnego środka odwoławczego, których niezachowanie skutkuje odrzuceniem skargi (art. 398⁶ § 2 k.p.c.). Natomiast § 2 i 3 określają wymagania stawiane pismu procesowemu (art. 126-128), oraz wymagania co do wniosku o przyjęcie do rozpoznania, których niezachowanie skutkuje wezwaniem do uzupełnienia braków skargi kasacyjnej (art. 398⁶ § 1 k.p.c.). Wymagania dotyczące skargi kasacyjnej z art. 398⁴ § 1 k.p.c. mają przy tym samodzielny byt,

stąd niedopuszczalne jest traktowanie ich zamiennie. Niespełnienie któregośkolwiek z nich stanowi brak istotny, nienaprawialny w trybie właściwym dla usuwania braków formalnych, zatem skarga kasacyjna dotknięta tym brakiem podlega odrzuceniu *a limine*. Strona może uzupełnić braki skargi kasacyjnej do chwili upływu terminu do jej wniesienia oraz przed wydaniem przez sąd drugiej instancji postanowienia o odrzuceniu skargi nieodpowiadającej wymaganiom określonym w art. 398⁴ § 1 k.p.c.

Sąd drugiej instancji podniósł także, że spełnienie wymagań określonych w art. 398⁴ § 1 k.p.c. pkt 1 i 3 k.p.c. jest istotne z tego względu, że tylko na tej podstawie można określić granice zaskarżenia orzeczenia, w ramach których może orzekać Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym. Wskazany w skardze kasacyjnej zakres zaskarżenia wyroku sądu drugiej instancji powinien korelować z wnioskami skargi kasacyjnej, jej uzasadnieniem oraz wskazaną w niej wartością przedmiotu zaskarżenia. W przeciwnym przypadku, gdy istnieje rozbieżność pomiędzy np. wskazanym w skardze kasacyjnym zakresem zaskarżenia a wnioskami o uchylenie lub uchylenie lub zmianę zaskarżonego orzeczenia oraz podaną wartością przedmiotu zaskarżenia nie sposób jednoznacznie określić rzeczywistego zakresu zaskarżenia orzeczenia sądu drugiej instancji, a tym samym zakresu kognicji Sądu Najwyższego. Taka właśnie sytuacja miała zaś miejsce w odniesieniu do wniesionej przez powoda skargi kasacyjnej. Został nią zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w części, tj. co do pkt 1 i 4. Wówczas jako wartość przedmiotu zaskarżenia wskazano kwotę 105.492 zł. Natomiast po rozpoznaniu zażalenia powoda na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 10 lipca 2020 r. Sąd Najwyższy jednoznacznie stwierdził, że ani w stanie prawnym sprzed nowelizacji z 2019 r., ani w obecnym stanie prawnym powodowi nie przysługuje skarga kasacyjna w zakresie dotyczącym pkt 4 zaskarżonego wyroku (ani zażalenie na to rozstrzygnięcie), tj. na postanowienie sądu drugiej instancji oddalające zażalenie na postanowienie sądu pierwszej instancji w przedmiocie odrzucenia apelacji. W związku z tym Sąd okręgowy prawidłowo na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c. odrzucił wniesiony przez powoda środek zaskarżenia w tym zakresie. Tym samym, w związku z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2021 r. do rozpoznania pozostała skarga kasacyjna wyłącznie w zakresie punktu 1 wyroku

Sądu Okręgowego z dnia 4 lipca 2019 r. Wątpliwości co do rzeczywistego zakresu zaskarżenia skargą kasacyjną potęguje też wskazana przez stronę w skardze wartość przedmiotu zaskarżenia (105.492 zł), niekorelująca z zakresem zaskarżenia wyroku Sądu Okręgowego (do rozpoznania pozostała skarga kasacyjna w zakresie obejmującym punkt 1 tego orzeczenia). Z kolei pełnomocnik skarżącego w piśmie z dnia 27 maja 2021 r. ograniczył się do lakonicznego stwierdzenia, że wartość przedmiotu zaskarżenia nie uległa zmianie.

Sąd Okręgowy stwierdził w związku z tym, że w przypadku, gdy skarga kasacyjna zawiera sprzeczną treść pomiędzy wskazanym zakresem zaskarżenia a wnioskami tej skargi co do oznaczonego w niej zakresu żądanego uchylenia i zmiany, jak również sprzeczność pomiędzy wskazaną wartością przedmiotu zaskarżenia a zakresem zaskarżenia, nie można przyjąć, aby skarga kasacyjna spełniała wymagania określone w art. 398⁴ § 1 k.p.c., czego konsekwencją jest konieczność jej odrzucenia na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c., bez możliwości konwalidacji tych braków, w szczególności przez uruchomienie postępowania zmierzającego do sprecyzowania przez skarżącego rzeczywistego zakresu zaskarżenia orzeczenia sądu drugiej instancji lub zawartego w niej wniosku o uchylenie lub uchylenie i zmianę zaskarżonego orzeczenia. Z tych względów Sąd drugiej instancji nie miał obowiązku sprawdzenia podanej w skardze kasacyjnej wartości przedmiotu zaskarżenia. Tym bardziej, że brak korelacji pomiędzy wskazanym w skardze kasacyjnej zakresem zaskarżenia i treścią zarzutów traktuje się w orzecznictwie jako niespełnienie przez skargę kasacyjną jej warunków konstrukcyjnych, o których mowa w art. 398⁴ § 1 k.p.c., co uzasadnia odrzucenie skargi kasacyjnej na podstawie art. 398⁶ § 2 i 3 k.p.c. bez możliwości sanowania tego braku.

Powód M. N. wniósł do Sądu Najwyższego zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 21 czerwca 2021 r., zaskarżając to postanowienie w całości i zarzucając mu naruszenie przepisów postępowania, to jest art. 398⁶ § 1 i 2 k.p.c.

Powołując się na tak sformułowany zarzut, żalący się wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz o zasądzenie od pozwanych na jego rzecz kosztów postępowania zażaleniowego, ewentualnie o przyznanie kosztów zastępstwa procesowego z urzędu jako nieopłaconych w całości ani w części.

Uzasadniając swój zarzut, żalący się podniósł między innymi, że Sąd drugiej instancji „pokawałkował” skargę kasacyjną, by najpierw zmniejszyć wartość przedmiotu zaskarżenia, a później całą tę skargę odrzucić, choć żalący się konsekwentnie potwierdzał, że wartość przedmiotu zaskarżenia zażaleniem powinna być taka jak w skardze kasacyjnej i Sąd Najwyższy w sprawie II PZ 16/20 rozpoznał zażalenie z tak określoną wartością przedmiotu zaskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznawane w niniejszym postępowaniu zażalenie nie jest uzasadnione, choć nie sposób zgodzić się z częścią argumentacji przytoczonej w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

Wstępnie Sąd Najwyższy uznaje za niezbędne jeszcze raz przypomnieć, że żalący się zaskarżył skargą kasacyjną wyrok Sądu Okręgowego z dnia 4 lipca 2019 r. jedynie w części, to jest w zakresie pkt 1 i 4. Oznacza to, że skarga dotyczyła zawartego w wyroku z dnia 4 lipca 2019 r. rozstrzygnięcia o oddaleniu apelacji (pkt 1 tego wyroku) oraz o oddaleniu zażalenia na postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 8 listopada 2017 r. o odrzuceniu apelacji w części odnoszącej się do jego pkt III, to jest wyłączającego do odrębnego rozpoznania żądanie zapłaty wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia chorobowego, odszkodowania z tytułu rozwiązania łączącej strony umowy, odszkodowania w związku z nieuzyskaniem zasiłku chorobowego i odsetek od tych roszczeń oraz przekazującego w tym zakresie sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w G. - I Wydziałowi Cywilnemu (pkt 4 wyroku).

Wymaga przy tym podkreślenia, że skarga kasacyjna żalącego się w części dotyczącej pkt 4 wyroku z dnia 4 lipca 2019 r. została następnie odrzucona jako niedopuszczalna postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 10 lipca 2020 r., a prawidłowość tego rozstrzygnięcia potwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 27 stycznia 2021 r., II PZ 16/20, wyjaśniając między innymi, że ani w poprzednim, ani też w obecnym stanie prawnym skarga kasacyjna nie przysługuje od postanowienia sądu drugiej instancji oddalającego zażalenie na postanowienie

sądu pierwszej instancji w przedmiocie odrzucenia apelacji. Na takie postanowienie nie przysługuje zresztą także zażalenie.

Wspomniane postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2021 r. doprowadziło zatem do sytuacji, w której postanowienie z dnia 10 lipca 2020 r. odrzucające skargę kasacyjną w części dotyczącej punktu 4 wyroku Sądu Okręgowego z dnia 4 lipca 2019 r. stało się prawomocne, w związku z czym dalszemu procedowaniu podlegała skarga kasacyjna żalącego się wyłącznie w tej części, w jakiej odnosiła się do pkt 1 wyroku z dnia 4 lipca 2019 r. Tym samym skarga nie obejmowała już, bo nie mogła obejmować, wszystkich roszczeń żalącego się, lecz tylko te, których dotyczył pkt 1 wyroku z dnia 4 lipca 2019 r., to znaczy roszczenia o ustalenie istnienia stosunku pracy i o ekwiwalent za urlop wypoczynkowy (por. pkt I i II wyroku Sądu Rejonowego z dnia 21 sierpnia 2017 r.). Z całą pewnością uległa więc istotnej zmianie (zmniejszeniu) wartość przedmiotu zaskarżenia objętego skargą kasacyjną, wobec czego określona w tej skardze dotychczas wartość przedmiotu zaskarżenia, odpowiadająca wartości przedmiotu sporu oznaczonej w postępowaniu pierwszoinstancyjnym, utraciła aktualność i wymagała ponownego określenia. W myśl art. 398⁴ k.p.c. skarga kasacyjna, oprócz wymagań wymienionych w § 1 i 2 tego przepisu, powinna bowiem – w sprawach o prawa majątkowe – zawierać również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Trzeba zaś pamiętać, że wartość przedmiotu zaskarżenia zgodnie z art. 398² § 1 zdanie pierwsze k.p.c. decyduje o dopuszczalności skargi kasacyjnej, gdyż jest ona niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe z zakresu prawa pracy, w których wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Przepis art. 398² § 1 k.p.c. ma przy tym charakter bezwzględny i nie jest dopuszczalne dowolne, zależne wyłącznie od woli stron „oznaczenie” wartości przedmiotu zaskarżenia po to, ażeby uzyskać uprawnienie do wniesienia skargi kasacyjnej w sprawie, w której skarga taka jest niedopuszczalna. Z tego względu badanie wartości przedmiotu zaskarżenia podanej w skardze kasacyjnej ma na celu sprawdzenie, czy skarga kasacyjna jest dopuszczalna ze względu na minimalną wartość zaskarżenia wymaganą przez art. 398² § 1 k.p.c., i nie może być utożsamiane ze sprawdzeniem wartości przedmiotu sporu, o którym stanowią art. 25 k.p.c. i art. 26 k.p.c. O ile bowiem przepisy te wyrażają konieczność

ustabilizowania w postępowaniu cywilnym wartości przedmiotu sporu na potrzeby określenia właściwości rzeczowej sądu i wysokości należnych opłat sądowych, o tyle gdy chodzi o określenie wartości przedmiotu zaskarżenia na użytek ustalenia dopuszczalności skargi kasacyjnej potrzeba taka nie występuje, ważne jest natomiast, aby rozpoznaniu przez Sąd Najwyższy podlegały jedynie te skargi kasacyjne, których dopuszczalność przewidują przepisy procesowe, a nie niewłaściwe określenie wartości przedmiotu sporu przez stronę. W rezultacie nawet brak sprawdzenia wartości przedmiotu zaskarżenia podanej w apelacji nie eliminuje możliwości weryfikacji prawidłowości podanej wartości przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 6 marca 2018 r., II UZ 119/17, LEX nr 2456371; z dnia 5 sierpnia 2020 r., I PZ 3/20, LEX nr 3066725 oraz z dnia 11 marca 2021 r., I PZ 10/20, LEX nr 3147284). Dlatego swoboda, z jaką strona skarżąca określa wartość przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej, aktywuje obowiązek sądu drugiej instancji, do którego skarga ta została wniesiona, sprawdzenia tej wartości. Sąd drugiej instancji nie może bezkrytycznie przyjmować dowolnych twierdzeń o wartości przedmiotu zaskarżenia i w razie uzasadnionych wątpliwości powinien wezwać stronę do uzupełnienia skargi kasacyjnej przez skonkretyzowanie tej wartości, a następnie ocenić ją z punktu widzenia dopuszczalności skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 kwietnia 1998 r., II UZ 24/98, OSNAPiUS 1999 nr 8, poz. 291; z dnia 18 października 2000 r., II UZ 124/00, OSNAPiUS 2002 nr 12; poz. 294; z dnia 25 października 2001 r., I PZ 78/01, OSNP 2003 nr 20, poz. 491; z dnia 27 lutego 2002 r., I PKN 305/01, OSNP 2004 nr 4, poz. 65; z dnia 23 listopada 2007 r., II UZ 30/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 54; z dnia 6 października 2009 r., II UZ 32/09, LEX nr 574543; z dnia 9 kwietnia 2009 r., II UZ 7/09, OSNP 2010 nr 23-24, poz. 299 i z dnia 10 lutego 2010 r., II UZ 55/09, LEX nr 621342). Wartość przedmiotu zaskarżenia określona przez wnoszącego skargę kasacyjną nie jest jednak wiążąca dla oceny dopuszczalności skargi i podlega sprawdzeniu, zarówno przez sąd drugiej instancji, jak i przez Sąd Najwyższy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 2 kwietnia 1998 r., II UZ 24/98, OSNAPiUS 1999 nr 8 poz. 291; z dnia 6 czerwca 1997 r., II CKN 47/97, OSNC 1997 nr 11 poz. 180; z dnia 20 czerwca 1997 r.,

II CKN 245/97, niepublikowane i z dnia 18 października 2000 r., II UZ 124/00, OSNAPIUS 2002 nr 11).

Uwzględniając powyższe rozważania, Sąd Najwyższy dostrzega, że Sąd drugiej instancji w pełni prawidłowo wezwał żalącego się (jego pełnomocnika) do uzupełnienia braków formalnych skargi kasacyjnej przez wskazanie (aktualnej) wartości przedmiotu zaskarżenia w zakresie, w jakim odnosi się ona do pkt 1 wyroku z dnia 4 lipca 2019 r., pod rygorem odrzucenia skargi. Żalący się nie wykonał natomiast tego zobowiązania, gdyż w swoim piśmie z dnia 27 maja 2021 r. nie skorygował wartości przedmiotu zaskarżenia, dostosowując ją do zmienionej sytuacji procesowej, lecz stwierdził jedynie (niezgodnie z tą sytuacją), że nie uległa ona zmianie, dodając, że – w jego ocenie – „trójkowe” postanowienie nawet Sądu Najwyższego nie wiąże żadnego innego składu „trójkowego” Sądu Najwyższego. Tym samym należy przyjąć, że nie usunął wytkniętych mu braków formalnych skargi kasacyjnej we wskazanym przez Sąd Okręgowy terminie. Okoliczność ta z mocy art. 386⁶ § 2 k.p.c. stanowi zaś jedną z przesłanek odrzucenia skargi kasacyjnej przez Sąd drugiej instancji.

Podsumowując, Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że nie są co prawda trafne rozważania Sądu Okręgowego sugerujące, że wspomniany brak skargi kasacyjnej żalącego się stanowi nieusuwalną wadę tej skargi polegającą na niedochowaniu wymogów, o których mowa w art. 398⁴ § 1 pkt 1 i 3 k.p.c., jednakże przeprowadzenie przez ten Sąd procedury sanacyjnej w odniesieniu do braku skargi polegającego na oczywiście niewłaściwym oznaczeniu wartości przedmiotu zaskarżenia powoduje, że skarga ta winna podlegać odrzuceniu jako ta, której braków nie usunięto w terminie.

Kierując się przedstawionymi motywami oraz opierając się na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w punkcie 1 sentencji postanowienia, uznając, że zaskarżone orzeczenie, mimo (częściowo) błędnego uzasadnienia, odpowiadało prawu. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej w postępowaniu zażaleniowym Sąd Najwyższy orzekł z kolei na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. oraz § 4 w związku z § 8 i § 16 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w

sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu.